

PREȚUL ȘI ECHILIBRUL PIEȚELOR

Prețul
Concurența

Prețul

- *reprezintă suma de bani pe care o primește vânzătorul unui bun economic de la cumpărătorul acesteia.*
- *expresia bănească a valorii mărfurilor.*

Prețul - funcții economice:

- calcul și evidență (permite comensurarea mărfurilor);
- recunoașterea valorii mărfii și stimularea economică a producătorului (prin recuperarea costurilor de producție și asigurarea unui profit);
- distribuirea și redistribuirea veniturilor etc.

Tipuri de prețuri:

- după modul de formare există:
 - prețuri *libere (de piață)*
 - prețuri *administrate*, care pot fi după caz:
 - prețuri *de transfer* sau
 - prețuri *administrate de stat*
- funcție de piața pe care se formează (geografic localizată) avem prețuri:
 - *interne* (după caz, locale și naționale)
 - *externe* (internaționale și mondiale)

Tipuri de prețuri:

- din punctul de vedere al momentului la care se referă:
 - prețuri *la vedere*
 - prețuri *la termen*
- după conținutul (structura) economic:
 - prețuri *de livrare (cu ridicata)*
 - prețuri *cu amănuntul*
- altă determinare privind conținutul economic:
 - prețurile *factorilor*
 - prețurile *pieței*

Tipuri de prețuri:

- posibilitățile de comparație în timp:
 - prețuri *curente*
 - prețuri *constante (sau comparabile)*
- gradul de mobilitate:
 - prețuri *fixe*
 - prețuri *variabile (flexibile sau ajustabile)*
- modul de stabilire:
 - prețuri *determinate*
 - prețuri *determinabile*

Tipuri de prețuri:

- condiții de formare:
 - preț *de bursă*
 - preț *de licitație*
 - preț *negociat*
 - preț *de catalog (fix)*
- *tarifele*
- *prețul director*

Formarea prețului:

- Prețul se stabilește pe piață, pe baza înțelegerii cumpărătorului cu vânzătorul, ca purtători ai cererii și ofertei
- este un rezultat al pieței (determinat de piață):

$$P = f(C, O)$$

- dacă prețul este o variabilă independentă, mișcarea sa face ca cererea și oferta să se modifice în sens invers una față de alta.
- la orice nivel s-ar situa prețul, cererea și oferta satisfăcute vor fi egale. S-ar părea că pe piață domnește echilibrul în orice împrejurare.

- pentru piață cea mai mare importanță o are raportul dintre întreaga cantitate cerută și respectiv oferită la diferite nivele de preț, adică *raportul dintre cererea și oferta totală*:

Echilibrul pieței:

- *situație în care cantitatea de mărfuri cerută egalizează la cel mai ridicat nivel posibil oferta de marfă*, iar
- *prețul corespunzător punctului de echilibru reprezintă prețul de echilibru.*

Din punct de vedere grafic, punctul de echilibru corespunde întotdeauna punctului de intersecție a curbei cererii totale cu curba ofertei totale.

Corespunzător acestui echilibru va rezulta:

- **volumul tranzacțiilor**
- **prețul de echilibru.**

Prețul de echilibru:

- un preț al cărui variație diminuează volumul schimburilor, deci acela la care cantitatea tranzacționată este cea mai mare, când cererea și oferta satisfăcută corespunde celui mai mare volum de vânzări și cumpărări posibile pe piață.
- nu este un preț unic, ci prețul la care și în jurul căruia se realizează cel mai mare volum al tranzacțiilor individuale.
- nu este imuabil

Concurența economică

- *concept*
- *funcții (rol)*
- *instrumente (mijloace)*
- *accepțiuni și forme*

Concurența

- rivalitate
- întrecere
- competiție
- concurs
- joc
- luptă
- conflict
- război

Concurența

- problema cooperării
- câmp de acțiune specific
- condiții:
 - *raritate*
 - *libertate economică*

Concurența - funcții:

- alocarea resurselor (optimă)
- stimularea progresului tehnico-economic
- creșterea eficienței
- egalizarea relativă a condițiilor de producție
- ieftinătatea (reducerea prețurilor reale)
- reglarea diviziunii sociale a muncii
- stabilirea echilibrului micro și macroeconomic
- repartizarea veniturilor
- mijloc de expansiune economică

Concurența - mijloace (instrumente):

- de **natură economică**:
 - concurența directă prin preț
 - concurența indirectă prin preț
 - concurența în afara prețului
- de **natură extraeconomică**

Concurența - accepțiuni:

- Politici (strategii) comerciale ale firmelor
- Structură de piață
- Mecanism (proces) economic

Concurența economică - sinteză:

- formă a concurenței în câmpul economic
- caracter rațional și impersonal
- întemeiată pe un spirit (și comportament) competitiv rațional
- concretizată în strategii comerciale, în utilizarea anumitor tehnici și instrumente
- cauza imediată este raritatea
- expresia unor interese economice opuse
- mecanism de realizare a echilibrului, de alocare a resurselor (regulatorul pieței și activităților)

Concurența - forme:

- între vânzători
- între cumpărători
- între vânzători și cumpărători

- legea concurenței

Concurența - forme:

- loială și neloială
- legală și ilegală
- cu mijloace economice și cu mijloace extraeconomice

Concurența - forme:

- activă (ofensivă)
- pasivă (defensivă)

Concurența - forme:

- omogenă și eterogenă
- deschisă și închisă

Concurența - forme:

- perfectă
- în condiții de monopol
- imperfectă

Concurența - forme:

- monopol
- monopson
- monopol bilateral
- monopol contraccarat
- monopson contraccarat
- duopol
- duopson
- oligopol
- oligopol bilateral sau contraccarat
- multifirme ...